

RAZGOVOR: SVEUČILIŠNI ODJEL ZDRAVSTVENIH STUDIJA SVEUČILIŠTA U SPLITU

Jučer, danas, sutra - novi početak

Na prijedlog rektora započeli su pregovori o kupnji prostora u blizini Medicinskog fakulteta i KBC-a Split – bolnica Križine, koji bi nakon preuređenja u potpunosti zadovoljio naše potrebe. Paralelno s tim radi se na ubrzanom kadrovskom popunjavanju SOZS-a. Zahvaljujući tome i uviđajući relativno brza rješenja, mi smo to nazvali novim početkom Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija, ističe pročelnik prof. Stipan Janković

PRIREDILA:
MILA PULJIZ

Što vas je motiviralo da pokrenete Odjel zdravstvenih studija Sveučilišta u Splitu?

- Ja osobno nisam imao nikakvih motiva za pokretanje Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija Sveučilišta u Splitu. Imao sam samo određeno iskustvo kao dugogodišnji nastavnik, ali i spoznaje vezane za tendencije, pokretanja i organizaciju visokih učilišta u Republici Hrvatskoj kao član Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje Republike Hrvatske (2009. - 2013. godine).

No, postojao je snažan interes Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, prvenstveno zbog potrebe njegova snaženja kao istraživačke visokoobrazovne institucije u Biomedicini i zdravstvu za osnivanjem posebne sastavnice Sveučilišta u Splitu, na kojoj bi se obrazovanje zdrav-

stvenih radnika podiglo sa stručne na sveučilišnu razinu uz snažni partnerski odnos s Medicinskim fakultetom. Takav svoj interes Medicinski fakultet je iskazao odlukom Fakultetskog vijeća na drugoj izvanrednoj sjednici u kojoj se, uz ostalo, u točkama 3., 4. i 5. navodi (citat):

- točka 2.: Fakultetsko vijeće suglasno je da se za organizaciju i izvođenje sveučilišnih studija osnuje posebna sastavnica Sveučilišta u Splitu (npr. Fakultet zdravstvenih studija), pri čemu se u izvode-nje nastavnih programa ponajprije treba uključiti Medicinski fakultet sa svim svojim resursima, ali i ostale sastavnice Sveučilišta u Splitu (Filozofski fakultet, PMF, KTF, FESB, Ekonomski fakultet, Kineziološki fakultet, Pravni fakultet, KBF, itd.). Sukladno usvojenom programu, nastavne baze za izvođenje tih sveučilišnih studijskih programa trebaju biti prije svega KBC Split sa svim svojim kapacitetima te primarna zdrav-

stvena zaštita županije Split-sko-dalmatinske (DZ, HMP, itd.), Nastavni zavod za javno zdravstvo te akreditirani vrsni privatni dijagnostički i terapijski zdravstveni centri i poliklinike u dalmatinskim županijama.

- točka 3.: Elaborat za pokretanje ovih studija izradit će povjerenstvo u sastavu: prof. dr. sc. Stipan Janković (predsjednik), prof. dr. sc. Nikola Bradarić (član) i prof. dr. sc. Tonko Vlasković (član).

- točka 4.: Fakultetsko vijeće Medicinskog fakulteta predlaže Senatu Sveučilišta u Splitu da prihvati ovu inicijativu i osnovna načela glede ustrojavanja nove sveučilišne sastavnice.

Kvaliteta obrazovanja

Senat Sveučilišta u Splitu je prihvatio ovu inicijativu fakultetskog vijeća Medicinskog fakulteta, te na 41. sjednici Senata održanoj 1. ožujka 2010. godine usvojio „Strateški plan osnivanja novih sveučilišnih preddiplomskih, sve-

učilišnih diplomskih, sveučilišnih integriranih, stručnih i specijalističkih diplomskih stručnih studija Sveučilišta u Splitu“. U tom strateškom dokumentu za znanstveno područje Biomedicinu i zdravstvo predviđeno je osnivanje preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih zdravstvenih studija nakon akademske godine 2010./11, odnosno početak za akademsku godinu 2011./2012. godinu. Tako je i bilo, i to se upravo i dogodilo odlukom Senata Sveučilišta u Splitu.

Društvenu opravdanost pokretanja Fakulteta zdravstvenih studija tada su potvrdili svi recentni podaci: županijskih zavoda za zapošljavanje, strateški ciljevi iz Smjernica za visoko obrazovanje dalmatinskih županija, projekcije razvoja i mogućnosti zaposlenja ovih djelatnika na godišnjoj razini Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske, kao i vlastite vrlo precizne analize stanja i potreba najvažni-

jih profila zdravstvenih radnika navedenih u elaboratu o pokretanju studija, bez kojih je nemoguće funkcioniranje zdravstvenog sustava u županijama i Republici Hrvatskoj. Dodatno društvenu opravdanost su potvrdili i egzaktni podaci o veoma izraženom interesu završenih srednjoškola za obrazovanjem u navedenim profesijama, jer se na jedno raspoloživo upisno mjesto na studijskim smjerovima u pravilu javlja najmanje tri do deset kandidata, te očekivano znatno povećano zapošljavanje ovih kadrova nakon izlaska zemlje iz recesije i uvođenja brojnih novih zanimanja u javnom i privatnom sektoru.

Osim navedenog pri sagledavanju razvojnih perspektiva i društvene opravdanosti pokretanja sveučilišnih studija za ove profile zdravstvenih radnika, osim nužnog podizanja kvalitete obrazovanja, važno je napomenuti i potrebu hitnog povećanja broja europski obrazovanih sestara i pri-

“

Sveučilišni odjel zdravstvenih studija „dizajniran“ je za potrebe četiriju dalmatinskih županija po hrvatskome modelu sveučilišnog obrazovanja zdravstvenih radnika, potpuno usklađen s hrvatskim i europskim kvalifikacijskim okvirom (HKO i EKO)

VLADIMIR DUGNDŽIĆ/HANZA MEDIA

ne poliklinike u gradu Splitu i našoj županiji.

Za redovne studente upisna kvota nije se mijenjala od početka do danas, te smo svake godine upisivali po stotinu redovitih studenata.

S vremenom smo razmjerno dinamično kadrovskog popunjavanja, posebno znanstveno – nastavnim kadrovima, otvarali i diplomske studije, te smo do sada otvorili i kontinuirano se izvode diplomski studiji Sestrinstva, Radiološke tehnologije i Fizioterapije.

Od početka travnja 2020. započeli smo s izvođenjem izvanrednog sveučilišnog preddiplomskog studija Sestrinstvo s godišnjom kvotom od 60 studenata. Razlog za to su velike potrebe tržišta radne snage, do čega smo došli anketiranjem poslodavaca i medicinskih sestara u gradu Splitu i Splitsko – dalmatinskoj županiji.

Koji sve studiji postoje na odjelu? Kolike su upisne kvote?

- Na Sveučilišnom odjelu zdravstvenih studija organizirani su sljedeći studijski programi:

PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJI

Sestrinstvo, ukupno mjesta: 40 (30 iz sustava državne mature, 10 iz kvote razredbenog ispita, odnosno starijih od 24 godine)

Fizioterapija, ukupno mjesta: 15 (13 iz sustava državne mature, 2 iz kvote razredbenog ispita, odnosno starijih od 24 godine)

Primaljstvo, ukupno mjesta: 15 (13 iz sustava državne mature, 2 iz kvote razredbenog ispita, odnosno starijih od 24 godine)

Radiološka tehnologija, ukupno mjesta: 15 (13 iz sustava državne mature, 2 iz kvote razredbenog ispita, odnosno starijih od 24 godine)

Medicinsko-laboratorijska dijagnostika, ukupno mjesta: 15 (13 iz sustava državne mature, 2 iz kvote razredbenog ispita, odnosno starijih od 24 godine)

DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJI

Diplomski sveučilišni studij Sestrinstvo, 25 studenata

Diplomski sveučilišni studij Fizioterapija, 20 studenata

Diplomski sveučilišni studij Radiološka tehnologija, 20 studenata

IZVANREDNI PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJI SESTRINSTVO

60 studenata (od travnja 2020. godine)

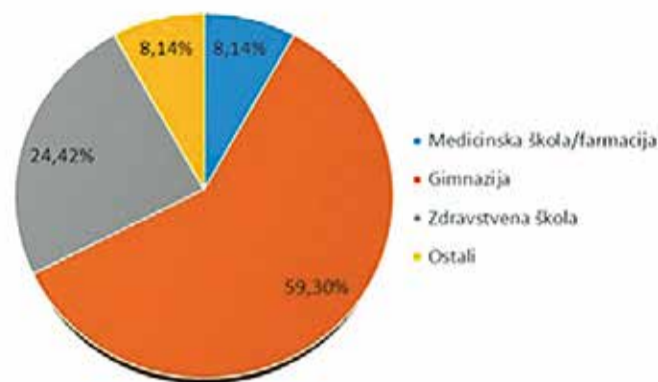
Sve bolji studenti

Posljednjih godina vaši su studiji među najpopularnijim u državi? Koliki je broj prijavitelja u odnosu na broj upisanih i hoće li se povećavati?

- U pravu ste. Naši studiji su stvarno među najpopularnijima u RH. Za njih postoji veliki interes te se svake godine javlja znatno veći broj od upisnih kvota. I ne samo to, iz godine u godinu javljaju se sve bolji i bolji studenti.

Iako se i otpočela rada Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija do danas javljaju ponajbolji studenti na naše studijske programe, u tekućoj akademskoj godini prosječan broj bodova za sve studijske smjerove je za oko 150 do 200 veći u odnosu na prvu akademsku godinu 2011./12. Nadalje, što je veoma važno za ocjenu motiviranosti naših studenata, prosječni po-

Akademsko godina	SESTRINSTVO	PRIMALJSTVO	FIZIOTERAPIJA	RADIOLOŠKA TEHNOLOGIJA	MLD
2011./12.	343	185	386	332	270
2012./13.	399	235	377	329	281
2013./14.	340	192	374	288	317
2014./15.	378	185	346	291	340
2015./16.	347	189	361	330	377
2016./17.	348	199	373	339	361
2017./18.	304	144	350	321	341
2018./19.	260	145	290	186	302
2019./20.	260	145	290	186	302
Ukupno	2979	1619	3147	2602	2891

stotak osipanja studenata ja 2,3 % godišnje u posljednjih devet godina.

Što se tiče atraktivnosti naših studijskih programa, u nekoliko novinskih izvješća prije nekoliko godina, od pet najatraktivnijih studijskih programa na Sveučilištu u Splitu bila su tri naša sveučilišna preddiplomska studijska programa.

Koji je profil vašeg prosječnog bruća? Jesu li to 18-godišnjaci koji tek izlaze iz srednje škole ili su to postojeći zdravstveni radnici koji se žele dodatno obrazovati?

- Naši prosječni studenti iz kvote državne mature su tek završeni srednjoškolci, najčešće gimnazijalci te u manjem broju kandidati sa završenom srednjom medicinskom školom. Po svakoj upisnoj kvoti putem razredbenog ispita upisuju se i studentice i studenti stariji od 24 godine (po dvoje studenata na četiri studijska smjera i 10 na Sestrinstvo).

Odakle vam sve dolaze studenti i je li više žena ili muškaraca?

- Studenti nam dolaze za-

pravo iz svih krajeva RH i BiH. Svakako najviše iz naše županije, ali i prosječno svake godine otprilike jedna trećina svih upisanih studenata je izvan naše županije. Inače, Sveučilišni odjel zdravstvenih studija je „dizajniran“ za potrebe četiriju dalmatinskih županija po hrvatskom modelu sveučilišnog obrazovanja zdravstvenih radnika, potpuno usklađen s hrvatskim i europskim kvalifikacijskim okvirom (HKO i EKO).

Što se tiče odnosa žena i muškaraca upisanih na naše studijske programe, daleko je veći broj žena (različiti omjer u svakom studijskom smjeru), čiji je broj preko 80 posto u odnosu na muškarce.

Je li im problem naći posao i gdje se najčešće zapošljavaju?

- O tome nemamo sasvim precizne podatke, ali iskustveno znamo da se lako zapošljavaju u najvećem broju u KBC-u Split i drugim našim nastavnim bazama, kako i u gradskim bolnicama naše regije, ali i u različitim privatnim ordinacijama, ili

čak otvaraju i vlastite male ordinacije ovisno o vrsti završenog studijskog programa i razini (preddiplomski – diplomski). Naši diplomirani studenti su pak mahom zaposleni i vraćaju se na svoja radna mjesta sa znatno proširenim i kvalitetnijim kompetencijama i mogućnostima daljnjeg napredovanja.

Inače, prema podacima HZZ-a za posljednje dvije godine, mali je broj nezaposlenih naših završenih studenata, u postotcima upravo toliki da poslodavci mogu obaviti kvalitetan izbor među njima.

Hoćete li, po uzoru na MEFST, uvesti i studije na engleskom?

- Za sada nemamo studije na engleskom jeziku zbog nepovoljnih prostornih i kadrovskih uvjeta. No, zahvaljujući razumijevanju u napornim razgovorima s rektorom Sveučilišta prof. dr. sc. Dragana Ljutića i sveučilišnog Senata taj problem se počeo konačno rješavati. Na prijedlog rektora započeli su pregovori o kupnji prostora u blizini Medicinskog fakulteta i KBC-a Split – bolnica Križine, koji bi nakon preuređenja u potpunosti zadovoljio naše potrebe. Paralelno s tim radi se na ubrzanom kadrovskom popunjavanju SOZS-a osobito znanstvenonastavnim i nužnim administrativnim kadrovima. Zahvaljujući tome i uviđajući relativno brza rješenja, mi smo to nazvali **novim početkom** Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija. I jedno i drugo je od ključne važnosti za uspješnu reaktivaciju te potpuno osamostaljenje fakulteta (što je i želja rektora i Senata Sveučilišta u Splitu) te njegovo prerastanje u samostalnu sastavnicu Sveučilišta u Splitu – Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Splitu.

Za sada se mogu samo pojedini predmeti izvoditi na engleskom jeziku, a kada se prostorno, kadrovski i s opremom kompletiramo, moći ćemo svakako izvoditi i studije na engleskom jeziku za što već imamo ponude o takovim zajedničkim projektima s norveškim sveučilištem NTNU iz Trondheima.

Kada planirate startati sa Studijem radne terapije, što je najavljivao rektor?

- Inicijativa rektora prof. Dragana Ljutića za pokretanje Studija radne terapije javila se krajem prošle i početkom ove kalendarske godine, jer taj studij prirodno spada u naše područje edukacije studenata, ali i naš izvorni program mogućih studija na SOZS-u, odnosno FZS-u. Glede te inicijative već smo obavili pripreme i izravne kontakte s Hrvatskom komorom zdravstvenih radnika koji zajedno s nama rade na tom projektu. Ideja je napraviti kvalitetan projekt koji bi se pod vodstvom eminentnih stručnjaka iz EU-a te suradnicima s Medicinskog fakulteta i SOZS-a te do sada diplomiranih zaposlenika ove struke koji rade u Splitu i županiji financirao europskim sredstvima uključivši i financiranje prvih godina studija.

ranih zaposlenika ove struke koji rade u Splitu i županiji financirao europskim sredstvima uključivši i financiranje prvih godina studija.

Novi studiji

Što je još u planu?

- Kako je u aktu o osnivanju SOZS-a zapisano, SOZS može izvoditi kako sveučilišne, tako i stručne studije. Zahvaljujući tome planiram pokrenuti studij higijeničara u dentalnoj medicini, studij protetskih tehničara, tehničara za ortopedsku pomagala, itd.

U zajednici s nedavno osnovanom Konferencijom fakulteta zdravstvenih studija Republike Hrvatske započeli smo razgovore o ujednačavanju kurikuluma naših studijskih smjerova, kako bismo povećali mobilnost unutar hrvatske države, izradu kvalitetnih knjižica kliničkih vještina i, što je osobito važno, zajedničko pokretanje pojedinih doktorskih studija.

U skorij budućnosti, za nekoliko mjeseci organizirali smo Dane Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija, koji će trajati pet do šest dana, a sadržavat će brojne aktivnosti: studentska natjecanja, tribine s istaknutim nogometnim trenerima, prezentaciju najboljih doktora u tijeku naših zaposlenika, diplomskih radova naših studenata, svečanu promociju studenata sveučilišnih preddiplomskih i diplomskih studija (ukupno više od 130), a zadnjeg dana održat ćemo cjelodnevni certificirani tečaj oživljavanja koji je u prvom redu namijenjen za naše mentore iz nastavnih baza, ali i ostale zainteresirane zdravstvene radnike. Jedan od važnijih događaja bit će i snažna zdravstveno preventivna akcija organizirana na Rivi zajedno s veteranima Domovinskog rata 158. br i 6. dp HV-a namijenjena upravo veteranima Domovinskog rata, kao posebno osjetljivoj skupini naših građana, ali svakako i svim drugim građanima koji se tog dana 9. svibnja 2020. zateknu na Rivi i pozele provjeriti razinu šećera u krvi, krvni pritisak, EKG, indeks tjelesne mase te podučiti za neke fizioterapijske vježbe.

Nakon ljetne stanke uslijediti će proces re-akreditacije SOZS-a, traženje dopusnice za osnivanje Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Splitu, uređenje i opremanje vlastitog poslovnog prostora, itd.

Krajnji naš cilj je do kraja ustrojiti i izvoditi sveučilišne (a prema potrebama tržišta rada i stručne) preddiplomske, diplomske i poslijediplomske studijske programe, obavljati stručni i znanstveni rad u području Biomedicine i zdravstva, te ustrojiti i provoditi izdavačku i bibliotečnu djelatnost za potrebe nastave, te stručnog i znanstvenog rada. Pored navedenoga, organizacijski i kadrovski profilirati se u vrhunsku sveučilišnu instituciju za cjeloživotno učenje brojnih kako tradicionalnih, tako i novih profesija u našoj regiji i Republici Hrvatskoj. Sve to u potpunosti usklađeno s najvišim europskim standardima visokog obrazovanja zdravstvenih radnika i uz poštovanje odredbi Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO) i Europskog kvalifikacijskog okvira (EKO).

Sveučilišni studij

Prof. Janković je sažeto iznio već povijesne podatke o osnivanju Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija kao izričitu volju MEFST-a i apsolutni prioritet u smislu daljnjeg razvoja Sveučilišta u Splitu. SOZS je bio najprije konstituiran kao samostalni Fakultet zdravstvenih studija, ali je zbog nepostojanja mreža visokobrazovnih institucija u RH morao biti preimenovan u Sveučilišni odjel zdravstvenih studija. S radom je započeo u akademskoj godini 2011./12. kao prvi takav studij u RH konstituiran po tzv. Hrvatskom modelu sveučilišnog obrazovanja zdravstvenih radnika u RH, a bio je vrlo važan i u pretprijetnim pregovorima za prijem RH u EU kod zatvaranja poglavlja visoko obrazovanje. Sveučilišni odjel je organiziran na najracionalniji mogući način, uz korištenje svih postojećih resursa Sveučilišta u Splitu te je dobio sve važeće dopusnice MZO-a i Sveučilišta u Splitu za svoj rad. U tom smislu od neobične važnosti je tripartitno potpisan ugovor s partnerskom institucijom Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Splitu koji izvodi svu pretkliničku nastavu (i njih ne može nitko zamijeniti a niti ugovor o partnerstvu može promijeniti bilo koji od dionika). U izvođenju pojedinih predmeta na SOZS-u sudjeluje još osam fakulteta Sveučilišta u Splitu kroz institut tzv. unutar sveučilišne suradnje. To je najpovoljnija organizacija Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija i najjeftinija, jer s jedne strane znanstveno-nastavno osoblje s MEFST-a i drugih fakulteta Sveučilišta u Splitu ostvaruje svoju nastavnu normu, pa je na taj način osigurana obostrana korist. Radi toga prof. Janković moli da što se tiče SOZS-a ostane ovaj tip organizacije i rada znanstveno-nastavnih kadrova kao i do sada, jer bi neki drugi model bilo nemoguće primijeniti.